

¹Jézus onnan elindulva elment Júdea határába és Jordánon túlra; újra sokaság gyülekezett hozzá, ő pedig szokása szerint ismét tanította őket. ²Farizeusok is mentek hozzá, és megkérdezték tőle, hogy szabad-e a férfinak elbocsátania a feleségét: ezzel kísértették Jézust. ³Ő azonban visszakérdezett: „Mit parancsolt nektek Mózes?” ⁴Azok ezt mondták: „Mózes megengedte a válólével írását és az elbocsátást.” ⁵Jézus erre így szólt hozzájuk: „Szívetek keménysége miatt írta nektek Mózes ezt a parancsot, ⁶mert a teremtés kezdete óta az embert férfivá és nővé teremtette az Isten. ⁷Ezért elhagyja az ember apját és anyját, ⁸és lesznek ketten egy testté, úgyhogy ők többé már nem két test, hanem egy. ⁹Amit tehát az Isten egybekötött, ember el ne válassza.” ¹⁰Otthon ismét megkérdezték őt erről a tanítványai. ¹¹Ő ezt mondta nekik: „Aki elbocsátja feleségét, és mást vesz el feleségül, házasságtörést követ el ellene; ¹²és ha az asszony bocsátja el férjét, és máshoz megy férjhez, szintén házasságtörést követ el.”

Kedves Testvéreim!

Ha szavazásra bocsátanám a kérdést, hogy miről szól mai igehirdetési alapigénk: a házasságról vagy a válásról, bizonyára ki így, ki úgy döntene. Mint ahogy az ennek a fejezetnek Bibliánkban címet adók is letesznek a voksukat egyik vagy másik téma mellett. De kinek van igaza? Mindenkinek és senkinek. Mindenkinek, mert amikor a sokaságban a farizeusok Jézusnak szegeznek a kérdést: szabad-e a férfinak elbocsátania a feleségét? ezzel egyértelműen a válásra kérdeznak rá. Ugyanígy a szakaszunk befejező részében a tanítványok „ismét megkérdezték őt erről”. És Jézus válaszol. De válaszaiban nem egy nagyon fontos dolgot lehet felfedezni. Mégpedig azt, hogy ő nem a válásról szól, hanem a házasságról beszél. Ráadásul, ha még jobban megfigyeljük, akkor egyáltalán nem csupán a házasság az, amit szóba hoz. Jézus egy nagyon alapvető dologról szól a válaszaiban.

Az Isten rendjéről, és az ember rendetlenségéről.

Rend és rendetlenség. Polcz Alain ilyen címmel írt könyvében részletesen elemzi, hogy mit érez az ember rendnek és mit rendetlenségnek, és hogy ebben nincs két egyforma ember. Tulajdonképpen mindenki rendszerez, rendez, de a saját elképzelései szerint teszi ezt. Amikor azt mondom a gyerekeknek, hogy tegyenek rendet a szobájában, akkor ők a maguk elgondolása szerint ezt – néhány újabb felszólítást követően – meg is teszik. De minden esetben kell még utánuk pakolni. Mégpedig azokat a dolgokat, amelyeket ők hagytak szanaszét, de a rendrakásnál nem szúrta a szemüket. Ők végig néztek a szobán és azt látták, hogy rend van. Én végig néztem a szobán és azt láttam még mindig rendetlenség van.

Ugyanígy vagyunk az Istennel kapcsolatban. Az Istennek van egy rendje, rendszere. Amikor ő azt mondja, hogy rakj rendet az életedben, akkor arról ő az ő rendjére gondol. De mi emberek a saját rendszerünkig jutunk csak. A Jézusnak szegezett kérdés a válásról éppen ezt hozza felszínre.

²Farizeusok is mentek hozzá, és megkérdezték tőle, hogy szabad-e a férfinak elbocsátania a feleségét: ezzel kísértették Jézust.

Érdekes ez a kis megjegyzés itt a végén: kísérteni igyekeztek Jézust ezek a farizeusok. Azok a farizeusok, akik arról voltak ismertek, hogy foggal-körömmel ragaszkodtak a törvényhez. Mózes törvénykönyvét oda vissza tudták, és alkalmazták is a saját életükben. Mondhatni, hogy ők egy erkölcsi szupercsapat voltak. Akik hozzájuk tartoztak, azok büszkén vallották: mi nem követünk el bűnt. Mi megtartjuk a törvényt. Pál apostol, aki szintén ehhez a zsidó kegyességi csoporthoz tartozott korábban azt írja a Filippi levélben: *a törvényben követelt igazság szempontjából feddhetetlen voltam.*

A farizeusok azért mentek Jézushoz, hogy kiderüljön, vajon ő melyik kegyességhez tartozik. Hogy ezt megállapítsák a törvényhez való viszonyát kellett megvizsgálni. Ezért tették fel a provokatív kérdést. Mert éppen a válás kérdése volt az egyik vízválasztó a különböző kegyességek között. Mert a törvény kimondta, hogy bizonyos esetekben elbocsátható a feleség: *Ha valaki feleségül vesz egy lányt, és a férje lesz, de később nem találja kedvére valónak, mert valami ellenszenveset talál benne, akkor írjon válólévelet, adja azt az asszony kezébe, és úgy bocsássa el a házától.* Mózes 5. könyvében olvasható ez a mondat. A különböző kegyességek közt a különbsége az értelmezés adja: mit ért Mózes az alatt, hogy „nem találja kedvére valónak”, mi az ami „ellenszenves” lehet.

Biztosak lehetünk abban, hogy a farizeusok elítélték a válást. Elítélték, de megengedhetőnek tarották bizonyos esetekben, mert hogy Mózes megengedte. A törvényben benne volt, tehát elméletben lehetséges volt. De a farizeusoknál az erkölcsi mérce, hogy mi indokolhatja a válást igen magasra került. Ezért provokáció, ezért írja Máté, hogy kísértették Jézust. Mert ha Jézus szabadabban értelmezi a törvényt, akkor hogy veszi a bátorságot, hogy tanítsa az embereket, ha viszont ő is szigorúan, akkor miért nem vall színt arról, hogy ő is farizeus. Ki akarták tehát ugrasztani a nyulat a bokorból. De Jézus nem nyúl. (bármennyire is igyekszik ezt elhíttetni velünk a húsvéti nyuszi meséje), Jézus nem ugrik. Először is visszakérdez: „Mit

parancsolt nektek Mózes?” És már a kérdésben elhatárolódik. Azt kérdezi: nektek, és nem azt mondja: Nekünk. De jön a válasz: „*Mózes megengedte a válólevél írását és az elbocsátást.*” A válaszoló farizeusok azt elmondják a nyilvánvalót, hiszen ezt mindenki tudta, csak közben nem veszik észre, hogy Jézus egyszerű visszakérdése és az ő válaszuk után a kezdeményezés Jézushoz kerül. Már ő irányítja a beszélgetést. Nem válaszol, hanem tanít, és most már a farizeusok kénytelenek válaszolni az ő tanítására.

„⁵Jézus erre így szólt hozzájuk: „*Szívetek keménysége miatt írta nektek Mózes ezt a parancsolatot, ⁶mert a teremtés kezdete óta az embert férfivá és nővé teremtette az Isten. ⁷Ezért elhagyja az ember apját és anyját, ⁸és lesznek ketten egy testté, úgyhogy ők többé már nem két test, hanem egy. ⁹Amit tehát az Isten egybekötött, ember el ne válassza.*”

Jézus tehát tanít, meghozza a házasságról tanít. Egy olyan dolgot tanít meg, farizeusoknak és nekünk is, amit sokszor elfelejtünk. Mégpedig azt, hogy van egy alapvető rendje ennek a világnak. Ez a rend az Isten rendje, a teremtésben adott rend. Igaz ez házasságra éppen úgy, mint életünk és emberi kapcsolataink majd minden területére.

Jézus arra hívja fel a figyelmet, hogy ez az isteni rend kellene, hogy legyen életünknek a vezérelve. Mindig ezt kellene szemünk előtt tartanunk. De mi a legtöbbször – még akkor is, amikor vallásos köntösbe bújunk – a saját rendünket, a saját rendszerünket akarjuk magunkra és másokra, sőt még Istenre is ráerőltetni.

Rendet kellene tenni az életünkben. De ehhez arra van szükség, hogy ne csak a saját magunk fényezéséig jussunk, hanem odafigyeljünk a mi mennyei Atyánkra.

A gyerekek rakodásával szemléltetve: amikor rájuk szólunk, hogy rakjanak rendet, ahogy említettem megteszik – és látszólag szép rendben van a szoba, és büszkén mutogatják, látod milyen szép rendet csináltam. Aztán kinyitjuk a szekrényt és kidől belőle az oda bedobált sok szennyes ruha, amelynek nem ott a helye.

Isten ma arra szólít fel, hogy tegyél rendet. Tegyél rendet emberi kapcsolataidban, házasságodban, gyerekeiddel, szüleiddel, munkatásakkal, barátokkal, szomszédokkal kapcsolatban. Tegyél rendet saját, belső szobádban, tegyél rendet a vele való kapcsolatodban. De ez ott kezdődik, hogy elmondod: Uram és magamtól erre nem vagyok képes, mutasd meg nekem, hogy hol a helye a dolgoknak az életemben.

Isten elküldte egyszülött fiát ebbe a világba, hogy segítsen rendet tenni, hogy a bűnt bűnnek mondja, hogy felnyissa a szemeinket arra, hogy meglássuk például a házasságban, hogy amit Isten egybeköt, azt csak ember tudja szétválasztani. Mert hiába van szó a Mózesi törvényben a válásról, de ez akkor is emberi rend, és minden esetben bűn. Isten rendje a férfi és nő egybeszerkesztése. Minden más csak emberi elképzelés a rendről.

A válás tehát bűn. Ezt erősíti meg Jézus is, amikor a tanítványok még négyszemközt is megkérdézik őt, és ő így válaszol: „*Aki elbocsátja feleségét, és mást vesz el feleségül, házasságtörést követ el ellene; ¹²és ha az asszony bocsátja el férjét, és máshoz megy férjhez, szintén házasságtörést követ el.*”

Ezt – ha már a házasság témáján keresztül mutatja meg Jézus az Isten rendjét – akkor fontos tisztán látni. Jézus rendje tehát sokkal szigorúbb a farizeusokénál. Ahogy pl. az öléssel kapcsolatban, vagy a lopással kapcsolatban is sokkal szigorúbbak az „eredeti” szabályok, mint az emberek által alkalmazottak. mert aki azt mondja a másiknak ostoba már ölt. Aki megkívánja a másikat már lopott. Aki nem hiszi olvassa el Máté evangéliuma elején a hegyi beszédet.

Ez az isteni rend. Ehhez kellene nekünk igazodni, de mivel nem tudunk, ezért kellett Jézusnak eljönnie. Jézus azért halt meg, hogy a bűnösöknek, azoknak, akik az Isten rendjét nem tudják megtartani legyen esélyük tiszta lappal indulni. A bűn következményeit hordozva életükben, de mégis vele. Induljunk vele rendet rakni saját bűnökkel terhelt életünkben, emberi kapcsolatainkban.